

Lidt om de franske Kvinders Arbejde for Kvindesagen.

(Sluttet).

II.

Det er imidlertid ikke nok at bevise sin Dygtighed, man maa ogsaa stille sine Krav. Det er mit Indtryk, at Agitationsarbejdet i Frankrig endnu ikke føres med tilstrækkelig Kraft. Vel findes der i Paris en halv Sned Kvindeforeninger, af hvilke Kvindernes Nationalraad tæller 73000 Medlemmer, men her findes ikke nogen Landsorganisation, og Frankrig er derfor endnu ikke paa regelmæssig Vis indtraadt i den internationale Valgretsalliance. En Hindring for et kraftigt Samarbejde frembyder de religiøse Forhold. Katholikerne indlader sig ikke paa Samarbejde med Fritænkere eller andre Trossamfund. Efter den haarde Medfart, som den katholske Kirke har lidt i Frankrig, er dette ikke at undres over. Man har dannet en Forening: „Le Congres des Femmes catholiques“, som støttet af flere Præster arbejder sig frem og kræver Kvindens Ligestilling, men det er ikke lykkedes at faa den til at indgaa i de franske Kvinders Nationalraad. En Del Foreninger sætter Velgørenhedsarbejdet som Hovedformaal. I disse Foreninger er det især de rige Damer indenfor den protestantiske Kirke, der er de ledende. Men hvor fortræffeligt og nødvendigt Velgørenhedsarbejdet end er, særlig i en Verdensby som Paris, saa er det dog ikke i Stand til at bringe os mange Fjed nærmere mod Maalet.

En ganske ny Forening er „La Française“. Denne Forening udgiver et stort Ugeblad af samme Navn, og den har Krav paa nærmere Omtale. I Følelsen af, at et Tilknytningspunkt mellem de franske Kvinder og de mange Udlændinge, som til Stadighed opholder sig i Paris, er ønskeligt, har „La Française“ stiftet en saakaldt international Salon. De forskellige Nationer: Russere, Grækere, Italienerne, Kreoler, Englændere o. s. v. har hver sin Dag i Maaneden, hvor de mødes, og uundertiden samles de alle. Hvilken ypperlig Lejlighed vilde her ikke være til at udveksle Tanker om Kvindesagsarbejdet i de forskellige Lande, til at lære og belæres! Man tænke sig imidlertid ikke, at dette er Hovedformaalet med Møderne. Disse er nærmest selskabelige Sammenkomster, hvor man hører Foredrag om Kunst og Litteratur og udøver Musik. Der blev nylig givet Deltagerne i „Alliance françaises“ Sommerferiekursus Lejlighed til at overvære en saadan Soirée arrangeret af Redaktøren af „La Française“, Mme Misme.

liteter og af begge Køn fyldte næsten fuldstændig de smaa, men hyggelige Lokaler i Rue Lafitte. Mme Misme, indledede med at fortælle om Foreningens Maal: at støtte kvindeligt Fremskridt og at skabe Sammenhold mellem franske Kvinder og Udlændinge til fælles Bedste. Derefter forløb Aftenen med Deklamation, Sang o. s. v. „La Française“ har nedsat en Række Komiteer med de mest forskellige Formaal; de omfatter Reform af Lovgivningen og af Undervisningsvæsenet, men søger ogsaa at støtte kvindelige Kunstnere, studerende o. a.

Med al Respekt for dette alsidige Arbejde ligger det nær for os, der har arbejdet saa energisk for at koncentrere os om det væsentlige, at ønske at se Bestræbelser i samme Retning hos andre Folk, og en vis overdreven Frygt for at støde an mod det passende, som møder os hos Frankrigs Kvinder, synes os en Hindring for hurtigt Fremskridt og Sejr.

Da vi kom ned paa Gaden efter denne Soirée og saa os om efter en Vogn, fik vi Øje paa en saakaldt Cochère eller kvindelig Droskekusk og raabte hende an. Med sikker Haand styrede hun ned gennem de stærkt befærdede Boulevarder, mellem Sporvogne, Automobiler og Fodgængere. Mere levende end i Mme Mises Salon traadte her Billedet af den Modstand, der endnu møder ethvert Forsøg fra Kvindernes Side paa at bane sig nye Veje, frem for os. De mange Droskekuske, der ikke havde været saa heldige at „faa Tur“, og mange mandlige Fodgængere udslyngede deres spottende Bemærkninger mod vor lille Kusk, der i sin lange brune Frakke og med en lille hvid Voksdugshat uforstyrret rullede videre uden at se til højre eller venstre. Paa vort Spørgsmaal fortalte hun, at der kun i fem Maaneder har været kvindelige Droskekuske i Paris, og at deres Antal endnu kun er ti. „Men der kommer snart flere“, tilføjede hun smilende.

For jeg slutter min Beretning om de franske Kvinder, skal jeg kortelig omtale en ny Bog, som her lige er udkommen, og som bærer Titlen „Le Féminisme“ af Mme Avril de Sainte-Croix. Det er en Bog, som jeg tildels har læst med stor Interesse, da den giver fængslende Skildringer af de betydeligste franske Kvinder, der har arbejdet for Friheden fra Revolutionstiden og til vore Dage, og et ret godt Indblik i Kvindesagens nuværende Standpunkt i Frankrig. Imidlertid har Forfatterinden tillige villet give en Oversigt over Kvindebevægelsen Verden over, naturligvis i stærkt sammentrængt Form. Dette lader sig ikke gøre paa 200 smaa Sider, uden at Stoffet i for høj Grad kommer til at lide under det. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa at paapege de Fejl, som Forfatterinden gør sig skyldig i ved at docere, at Kvinden fra Tidernes Morgen har været behandlet